

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך תפיסת חיים כתהליך מהווה יסוד לביטחון

התבוננות על הלכי הנפש בעוברה אירועים קיצוניים מחשלת אותה לצלוח שינויים עתידיים

עד כה בארנו ב' תועליות בקניית תפיסת חיים כתהליך על מנת להתמודד עם פחדים: א. אירועים העומדים לפנינו, שלכאורה מפחידים אותנו מצד שהם נראים כהולכים לשנות לנו את סדרי החיים, ומי יודע אם לטוב או למוטב, גם אם נראה יותר למוטב מאשר לטוב. על כל פנים האירוע אינו נתפס כפרט וכשינוי מפחיד לעצמו, אלא כשלב בתהליך החיים. ב. התפיסה האחדותית מסלקת את התפיסה הנפרדת, שמהווה מצע לפחדים. עתה נבאר בס"ד נקודת תוספת במהלך תיקון מערכת השינויים שבנפש.

כל אדם עובר בימי חייו מצבים ותקופות לא קלות שעלולות לגרום צער וסבל. כך שכל אחד נפשו התרגלה במידה מסוימת לעבור מעברים קטנים שהיא סובלת בהם סבל קל יחסית. ואם כן, מידת הפחד המתעוררת בנפש ביחס למעברים הרגילים המוכרים והידועים הללו, הולכת ופוחתת עם ההרגל.

אולם כאשר היא עומדת בפני מצב מסוכן שעלול להביא עמו רמות סבל יותר קשות שהאדם פחות מורגל בהם, מערכת הפחד מתעוררת ביתר שאת, מעיקה ומפריעה את תפקוד הנפש. בין אם מדובר במצב ידוע ומוכר, ואם כן הפחד הוא פחד מהידוע. ובין אם המצב שעומדים בפניו אינו מוכר וידוע, אך נראה שהסיכון שבו רב, ואז מתעורר פחד מהבלתי נודע.

אף שאלו שתי מערכות פחד שונות, אך היסוד ההתחלתי ממנו נובע הפחד הוא

דע את שמחתך . שורש השמחה . פרק יב'

שמחים ביסורים

כתוב בחז"ל (שבת פח, ב) הנעלבין ואינו עולבין, שומעין חרפתו ואינו משיבין, עושין מאהבה ושמחין ביסורין עליהן הכתוב אומר (שופטים ה, לא) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו. מה זה שמחים בייסורים, מהיכן מגיע העומק שאדם שמח בייסורים. ההבנה הפשוטה היא, שהוא שמח בתכלית של הייסורים, או מפני שזה יסורים לכפרת חטא, או צדיקים שהקב"ה מייסר אותם להגדיל שכרם, ואם כן נמצא שהוא אינו שמח בעצם היסורים, אלא במה שהם יביאו אותו. אך בלשון חז"ל מדוקדק, שהוא שמח בייסורים עצמם.

אך לפי האמור הדברים מבוארים, תהליך שאני רואה את התכלית שלו, אפילו אם יכאב לי, אני יכול להיות שמח בו. אך דבר זה שייך דוקא כשאני רואה איך התכלית גלויה, בשעה שאני עובר את התהליך. אם התכלית עומדת לנגד עיני, או מכח שכלי, או מכח אמונה שלימה, היינו הך. אזי כל מה שאני עובר, אני עובר אותו בשמחה. זה הכוונה בשמחים בייסורים, כלומר הוא שמח בעצם הכאב, כי הוא רואה את התכלית. אזי הוא רואה את התהליך, שהוא מביא לידי נקודת תכלית. וזה הגדרה שנקראת שמחה.

[במאמר המוסגר, רוב בני אדם אינם זוכים לזה, כי אדם יודע בשכל את דברי חז"ל, אבל הוא לא חי את הדברים, אך אם הם היו יודעים ידיעת אמת את התכלית, הם היו שמחים].

בעומק בכל תהליך, יש שמחה בעצם התהליך. רק חסר לי מודעות בעומק משמעות התהליך, ולכן אני לא שמח בו. אבל מהי שמחה של גאולה, שמחה בעצם התהליך, זה שמחה שלימה. על זה נאמר (ישעיהו נה, יב) כי בשמחה תצאון ובשלום תובלון. השמחה לא תהיה רק מעצם הגאולה, אלא מכל התהליך של שית אלפי שנים של הגלות שהביאו אל הגאולה, זה תהליך ימות עולם, זהו השמחה השלימה, שמביאה לידי נקודת תכלית. ולכן נאמר עליה כי בשמחה תצאון.

שמחה בעצם ההיות

עד כה היו דברינו על שמחה בהשגה, כי רוב בני אדם חיים בהשגה או באיבוד של השגה. השמחה הוא משיג יותר, עבירה, הוא מאבד את השגתו. אבל הוא חי בתהליך של השגה. לכן רוב בני אדם, על דרך כלל שתופסים מערכת שנקראת שמחה, היא שמחה במה שאני משיג. היא לא שמחה בעצם ההיות.

השמחה בעצם ההיות, היא תכלית השמחה כולה. אבל זה לא קרוב להתגלות בנפשות, מחמת שהשמחה בעצם ההווה זה דבר מאוד נעלם. מחמת שעצם ההווה של רוב בני האדם, נעלמת מעצמם. ולכן גם שמחה שהיא תולדת אותה ההווה, היא נעלמת על דרך כלל.

תולדת הדברים היא ברורה מאוד. שמחה במה שאני משיג, היא לא שמחה תמידית. כי הרי כל השגה לאחר זמן, היא הופכת להיות (משלי ט, יז) מים גנובים ימתקו, כאשר יש

דע את שמחתך • שורש השמחה • פרק יב'

בעולם שבו אנחנו נמצאים, השמחה היא לרגלים. כל רגל זה מלשון לפרקים. שלשה רגלים, שלשה זמנים, זה שמחה לפרקים. כי השמחה במה היא, בהשגה החדשה. לעומת זאת השמחה הפנימית, שהיא גילוי השמחה של לעתיד לבוא, שנאמר בה (ישעיהו נה, יב) כי בשמחה תצאון, ובשלום תבולון, השמחה שלעתיד לבוא זו שמחה שלימה. לא שמחה שבאה לפרקים. כיוון שזו שמחה שבאה מעצם הוויה, השמחה שבאה מעצם הוויה היא מכריחה שהיא תהיה תמיד.

בתוך הגלות אנחנו שמחים בשמחה המתחדשת. על כן כל השמחה שיש לנו בחג כמו שנאמר ושמחת בחגך, היא שמחה שבאה מיציאה מהגלות, ושרשה מתחיל מגאולת מצרים, אך (ברכות יב, ב) גאולת מצרים טפלה לגאולה העתידה, ששם השמחה היא שמחה שלימה.

נקודת החידוש השמחה חלה. כאשר אין את נקודת החידוש, השמחה מסתלקת. כל הרגלים אז זה בא מזמן לזמן. מזמן לזמן. לעומת זאת השמחה בעצם הוויה, זוהי שמחה תמידית.

ההבדל המהותי בין שמחה שבאה מהשגת דבר חדש, לבין שמחה שבאה מעצם ההיות. שמחה שבאה מדבר חדש, היא מכריחה את הדבר, שלפעמים יהיה שמחה ולפעמים לא. שמחה שבאה מעצם ההיות, היא מכריחה שהשמחה תהיה תמידית. הא בהא תליא.

ההגדרה היא. שמחה שתלויה בדבר באה בהשגה, כאשר ההשגה נאבדה, השמחה נאבדה. שמחה שאינה תלויה בדבר, היא מעצם ההיות.

דע את שמחתך • שמחת ההשגה • פרק יג'

ששמח בבריאה שהקב"ה ברא, אז הוא שמח בתהליכים. התהליך הוא מדרגת השמחה של העולם הזה.

בשביל לשמוח בתהליך צריך להבין, מי שלא מבין שכל המציאות היא תהליך, לא יכול להיות שיהיה לו שמחה אמיתית בתהליכים. ילד קטן בשעה שנולד, הרי הוא לא תופס תהליכים הוא תופס מסקנות. בן אדם קצת גודל, פתאום הוא רואה שצריך תהליך, ברוך ה' יש לו בר מצוה, צריך להזמין כבר שנה, שנתיים קודם תפילין. הוא מתחיל לקלוט לאט לאט, יש תהליכים, הדברים לא נעשים בבת אחת. זה תהליך. אבל הוא מקבל הרי את התהליך כולו בדיעבד, על כן הוא לא מוכן להסכים אליו. מי שתופס שכל מציאות החיים הם תהליך, לא תפיסה שכלית בלבד, אלא הכרתית פנימית. שכל המציאות היא תהליך, אזי מתיישב לו המציאות של תהליך בנפש, כאן יכול להתחיל להיות פתח בתהליך.

הדרך שצריך האדם לתפוס את המבט הזה, כאשר יש ילד קטן רואה למשל צעצוע, אז הוא רואה יש כאן כדור, אז הוא רואה רק כדור. כאשר אדם יותר מבוגר רואה כדור, הוא לא רואה רק את הכדור ככדור, הוא רואה תהליך. הוא מבין שהכדור הזה נוצר מאיזה שהוא מקום, הוא מבין שהוא נוצר מאיזה שהוא מקום, הוא מבין שיש חומרי גלם שנוצרו, וכן על זה הדרך. ככל שאדם יותר קטן, הוא רואה את הנקודה לעצמה. ככל שאדם יותר גדול, הוא מקבל את ההיקף האמיתי שלה.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

עכשיו נבין את נקודת הטעות שמורגשת הרבה פעמים בנפשות, אם נשאל אותו במה אתה שמח, בזה שלא היה לך ויש לך, אתה שמח בתהליך, או אתה שמח במה שיש, מה אדם יענה על דרך כלל במבט הראשון, במה אני שמח, במה שיש. בעצם הוא מחפש את סוג שמחת ההוויה בהשגה, ולכן השמחה היא לא שמחה אמיתית.

שמחה של השגה מה ענינה? תהליך. לא היה לי והגיע, עכשיו אני שמח במה שיש לי. אם אדם מנסה לשמוח בהשגת שמחה של הוויה, יש כאן ערוב פרשיות שנו כאן.

אם אדם מנסה לשמוח שמחה של הוויה בהשגה, שמחה של השגה היא לזמן, שמחה של הוויה היא מתמדת. הוא מנסה לשמוח שמחה מתמדת בדבר של השגה. בהתחלה הוא שמח, ואחרי זה השמחה מפסיקה והוא לא מבין מה קרה. איפה ההטעיה? הוא מנסה לשמוח שמחה של הוויה, בשמחה שהיא בעצם של השגה.

[אמנם יש לציין דאכן השמחה השלימה נמצאת בהוויה עצמה. ועל זה נאמר (תהלים צז, יב) שמחו צדיקים בה', שהיא שמחה רק בבורא העולם. יש דבר אחד שלם, הבורא יתברך שמו, זה השמחה השלימה שיש בהוויה. אך עתה דברינו אמורים לדרגת שמחה פחותה מזה, שהיא שמחה של השגה].

תהליך התנועה

מה הם חלקי השמחה, שמתגלים במערכת שנקראת תנועה. שורשי הדברים בקצרה - הבורא עולם ברא עולם, שית אלפי שנים הוי עלמא. זה תהליך. ימות עולם זה תהליך. מי

נתבאר לעיל באריכות שהשמחה בעצם, הוא התהליך שמגיע לידי סוף טוב. השמחה היא לא באחרית בלבד. אלא השמחה היא בעצם התהליך המתמשך, שמגיע לידי אחרית טובה.

בודאי שכל אחד בפשטות מרגיש שהדברים קצת שונים, שהשמחה היא לכאורה בתוצאה ולא רק בתהליך. ננסה עכשיו לחדד את הדברים, מה ההרגשה הפשוטה שהנפשות מרגישות, מהי האמת, היכן הסתירות, והיכן נקודת התרופה. נקדים לזה, יש שני כוחות בבריאה, יש כח שנקרא כוח ההוויה, ויש כח בבריאה שנקרא כוח התנועה. כוח התנועה מקביל ליסוד כוח ההשגה, כמו שהאריך בזה הרב דסלר. יש את עצם הווית הדבר, ויש את ההשגה שהיא התנועה.

מהי שמחה בהשגה? שלא היה לי והשגתי. נמצא שבכל השגה, מה שאני שמח במה שיש לי, הוא לא מתחיל בזה שיש לי. אלא הוא מתחיל בהכרח מזה שלא היה לי, ועכשיו יש לי. זה הפתח, שהוא כולל את התהליך להשגה. השגה כל עניינה, דבר שלא היה לי, ועכשיו זכיתי להשיג אותו. וכשיש לי אותו אני שמח. אם כן במה אני שמח, במה שלא היה לי, בתהליך שהביא מהעדר להשגה, בעומק בזה אני שמח.

לעומת זאת מהי שמחה בהוויה. דבר שהיה לי אותו, ויש לי אותו, ואני שמח בו, זה שמחה בהוויה. אם אדם תופס שמחה במה שהוא השיג לגמרי, אז בעצם זה הפך להיות הוויה. רוב בני אדם בשעה שהם משיגים דבר, במה הם שמחים? במה שיש להם. שמחה במה שיש, זו שמחה של הוויה, זה לא שמחה של השגה.

דע את ביטחונך התמודדות עם פחדים חיצוניים

נוצר, ועל כרחך אתה נולד, ועל כרחך אתה חי, ועל כרחך אתה מת, ועל כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא'. למען האמת התהליך של חיי הנשמה הישראלית מתחילה מראשית ימות עולם בשעה שעלו במחשבה להיבראות, ואחריתם נעלמת בעולם הגמול והנצח בהתכללות באין סוף המאצילם. אנו לא נעסוק בראשית ובאחרית הנעלמות והמופשטות, כיוון שמטרתנו להנמיך ולפשט את מלאכת בניין הנפש ולקרבה לכל אדם, אף לאלו שלא קראו ולא שנו. תחילה נעסוק בחלק הראשון במשנה - נלמד כיצד ראוי להתבונן על תקופת המעבר מהנקודה שהיינו עובר בבטן אמנו ונוצרנו, ועד לנקודה שהוכרחנו לצאת משם ולהיוולד אל תוך מציאות העולם הזה. ולאחר מכן נעסוק ב-'על כרחך אתה מת', שם נלמד כיצד ראוי להתבונן על תקופת מעבר קיצונית נוספת שכולנו עתידים לעבור בה, מעבר מהעולם הזה לעולם שאחרי.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

רוחני זך יותר. שני מעברים קיצוניים אלו הם שני צידי המטבע.

אם נוכל להביא את עצמנו למצב בו אנו משחזרים באופן ציורי את המעבר מרחם אימנו לעולם הזה, וכן אם נוכל להביט באותו אופן ציורי על העתיד לבוא עלינו בעברנו מהעולם הזה לעולם הבא, וכל זאת מתוך מבט שתופס את האירועים הללו כשלבים בתהליך החיים המתמשך של נפשנו. ויתר על כן, אם נרגיל את הנפש לחזור ולצייר ולהתבונן על אותן המעברים הקיצוניים, אזי הדבר יועיל במספר פנים: ראשית, הנפש מוסיפה עוד נדבך בבניין התפיסה של חיים כתהליך ולא כאירועים מקריים. שנית, הנפש כביכול מתאמנת ומתרגלת להביט גם על מעברי חיים קיצוניים כשלבים בתהליך מתמשך, דבר ש-'מסנן' את נקודת השינוי, משקיט ומקטין את מערכת הפחד בעומדו בפניהם. תרגול זה מחשל מחסן את הנפש ומעצים אותה לקראת הפגישה עם נקודות מעבר קיצוניות נוספות במשך החיים.

המשנה באבות אומרת - 'על כרחך אתה

אחד, כמבואר - כל שינוי מוליד פחד בנפש. ברם יש לנו ללמוד, כשם שההרגל להתמודד עם מעברים דרך השינויים התקופתיים הקטנים והקלים יחסית, 'סינן' את התפיסה של השינוי וממילא הפחית את מידת הפחד. כך גם אם 'נתרגל' את הנפש 'לעבור' גם שינויים קיצוניים יותר, ממילא הנפש תלמד 'לסנן' את נקודת השינוי שבדבר. כך שבעומדה בעתיד בפני אירועים קיצוניים, נקודת השינוי תוקטן, וממילא עוצמת התעוררות הפחד תפחת.

כמובן, לא באנו להציע לאדם להעביר את עצמו בשינויים קיצוניים בפועל רק על מנת לתרגל את הנפש. אך ישנה עצה אחרת כיצד להשיג את התרגול הנדרש. כל אחד ואחת מאיתנו עבר אירוע קיצוני של מעבר מבטן אמו אל העולם החיצון הזה.

כמו כן, כל אחד ואחת מאיתנו עתידים לעבור מצב קיצוני נוסף של מיתה, מעבר מהעולם הזה של נשמה לבושה בגוף גשמי, למצב בו פושטים מעלינו את הלבוש הגשמי, ומעבירים אותנו לעולם אחר בו הנשמה מולבשת בלבוש

ספר עולם ברוך הוא ליקוט של מאמרים, שכל מאמר מקיף ומברר נקודה אחת, בהלכות דעות וחובות הלבבות. המאמרים שבאו בספר זה, רובם נערכו מתוך סדרת שיעורים שניתנה במוצאי שבתות משנת תשע"ב - תשע"ח, בעיר בני ברק. ספר זה נותן מבט שורשי ומעשי בדרך הישרה שיבור לו האדם. השיעורים נמסרו באופן של בנין, וקטע מתחבר לקודמו, ועל כן נצרך עיון המקיף את כל המאמר בשלימות, שימת לב וישוב דעת, להבנת הדברים בדקותם על בוריים. בחלקו האחרון מופיעים שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן שיחה נוגעת לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצאת לאור לראשונה. 392 עמודים

נפש החיים - שער ד' ספר נפש החיים שער ד' עם פירוש בלבבי משכן אבנה, עוסק לברר את עניינה ומהותה של התורה הקדושה, ואת יחס חיבורו של האדם אליה, בכל מדרגותיה. וכן את מהות השפעתו של האדם על כל הבריאה כולה, כפי ערך חיבורו לתורה. וכן מבאר דרך מעשית כיצד יכין האדם את עצמו ללימוד התורה, על מנת

להתחבר אליה באופן הראוי. כלומר, בתורה ישנם מדרגות שונות, כגון: ידיעת התורה בבקיות, עיון התורה, ה'אור' שבתורה, ה'מאור' שבתורה, גילוי הקב"ה שבתורה, ועוד ועוד. ומצד כך, האדם צריך להבין מהי המהות של כל מדרגה ומדרגה, ולאחר מכן, לברר האם וכמה 'הוא' מחובר למדרגה זו, וכן כיצד עליו להתחבר אליה. ובהתאם לכך, נמדדת גם השפעתו של האדם על כל הבריאה כולה בעסקו בתורה, שהרי כל מדרגה משפיעה באופן שונה, כפי שבורר בדברי הנפש החיים.

562 עמודים

רכישת ספרי הרב: ספרי אנדומביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

בלבביפדיה אברהם

בראשית, יח, כב – ואברהם עודנו עומד לפני ה'. ופרש"י על אתר מחז"ל (ב"ר, וירא, מט, ז) וז"ל, והלא לא הלך לעמוד לפניו אלא הקב"ה בא אצלו ואמר לו (פסוק כ) זעקת סדום ועמורה כי רבה, והיה לו לכתוב וה' עודנו עומד לפני אברהם, אלא תיקון סופרים הוא זה, עכ"ל. ופירש במזרחי (שם) וז"ל, שאין זה דרך כבוד כלפי מעלה לומר וה' עודנו עומד וגו', עכ"ל, עיי"ש. וכתב בגור אריה (כי תבא, כה, ל) וז"ל, ולא שיהיו הסופרים ח"ו משנים ולתקן דבר בתוכו, חלילה לומר כך, אלא שהתורה נוהגת דרך סופרים, כמו שדברה תורה בלשון בנ"א (ברכות, לא, ע"ב), כך כתבה כמו שכותבין הסופרים ומתקנים הלשון לכבוד, עכ"ל. והבן מאוד ששורש דברה תורה כלשון בנ"א הוא ממדת חסדו שהיא מדתו של אברהם אבינו. והיינו שדייקא כאשר הפסיק ופרש לעסוק בגמ"ח, לשון זו נאמרה ביחס להפסק של גמ"ח דייקא, והיינו שעצם הלשון ממדת גמ"ח היא. ועיין פחד יצחק (סוכות, מאמר כ"א).

והנה ביאור "עומד", כתב בתרגום וכן ברש"י שהוא לשון תפלה, תפלת העמידה, שתיקן אברהם תפלת שחרית. וא"כ "עודנו עומד" בעומק, שאף שהלך לעסוק בגמ"ח, להכנסת אורחים, מ"מ המשיך עדיין בתפלתו, כי תפלתו במדרגת גמ"ח, כי לא נתפלל עבור עצמו, אלא תפלתו חסד, להצלת סדום, ודו"ק. וז"ל הנצי"ב (רינה של תורה, שה"ש, ג, ד) ואברם עודנו עומד לפני ה', היינו עוד היה קשור בדביקות ואהבת ה', עכ"ל. ועיין אמרי אמת (וירא, תרע"ח, ד"ה ויאמר). אולם במבי"ט כתב (שער התפלה, פרק יח) וז"ל, ואברהם עודנו עומד לפני ה' – כלומר שלא נתקררה דעתו במה שהקל עליהם בענין הצעקה, וכו', ולזה עמד לפניו ית' לראות מה יהיה בסוף, וראה שהיה יכול לגשת אליו ית' להליץ עוד טוב בעדם כיון שהוא ית' היה מקיל עליהם, עכ"ל. והיינו שהמשיך את מהלך תפלתו על סדום. ועיין באר מים חיים על אתר, ומאור ושמש (וירא, ד"ה לכך).

ועיקר צירוף השלם של אברהם שמדתו חסד לשכינה, ע"י שנתווסף לו אות ה', וכמ"ש בזהר (לך לך, צג, ע"א. והובא ברקאנטי, לך לך) דעד השתא לא אתגור, וכד אתגור עייל בהאי ה"א, ושכינתא שריא ביה, וכדין איקרי אברהם אבינו, והיינו דכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, ותנא בה' בראם, ותנא באברהם. במאי קמיירי, "דא חסד ודא שכינתא, וכולא נחית כחדא".

ובשושן סודות (אות רסו, ד"ה סוד בת היה לאברהם אבינו ובכל שמה) כתב וז"ל, גרסינן במסכת חגיגה, דרש רבא, מאי דכתיב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב – מה יפו פעמיהו של ישראל כשעולין לרגל, בת נדיב – בתו של אברהם אע"ה שנקרא נדיב, שנאמר נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם, ולא אלהי יצחק אלא אלהי אברהם, שהיה תחלה לגרים. כבר התבאר שעליות ישראל לרגל היתה לתכלית לראות פני שכינה אשר היתה שוכנת במקדש, כדכתיב ושכנתי בתוכם, וכו'. ולכך דרש יופי הפעמים לישראל העולים לרגל. בת נדיב הוא כינוי לשכינה שהיא בת לחסד, כענין וחוט של חסד משוך עליה. וכבר ידעת כי אברהם ע"ה ירש מדת החסד, וזהו אמרם בת היתה לאברהם ובכל שמה, ירצה בבת שכינה ובאברהם חסד יקרא הבת בכל, עיי"ש. ועיין ברית כהונת עולם (מאמר אילו של יצחק, פרק י"ג) שחסד לאברהם גימט' ש"כ, של שכינה, עיי"ש.

בראשית, יח, כב – ואברהם עודנו עומד לפני ה'. ופרש"י על אתר מחז"ל (ב"ר, וירא, מט, ז) וז"ל, והלא לא הלך לעמוד לפניו אלא הקב"ה בא אצלו ואמר לו (פסוק כ) זעקת סדום ועמורה כי רבה, והיה לו לכתוב וה' עודנו עומד לפני אברהם, אלא תיקון סופרים הוא זה, עכ"ל. ופירש במזרחי (שם) וז"ל, שאין זה דרך כבוד כלפי מעלה לומר וה' עודנו עומד וגו', עכ"ל, עיי"ש. וכתב בגור אריה (כי תבא, כה, ל) וז"ל, ולא שיהיו הסופרים ח"ו משנים ולתקן דבר בתוכו, חלילה לומר כך, אלא שהתורה נוהגת דרך סופרים, כמו שדברה תורה בלשון בנ"א (ברכות, לא, ע"ב), כך כתבה כמו שכותבין הסופרים ומתקנים הלשון לכבוד, עכ"ל. והבן מאוד ששורש דברה תורה כלשון בנ"א הוא ממדת חסדו שהיא מדתו של אברהם אבינו. והיינו שדייקא כאשר הפסיק ופרש לעסוק בגמ"ח, לשון זו נאמרה ביחס להפסק של גמ"ח דייקא, והיינו שעצם הלשון ממדת גמ"ח היא. ועיין פחד יצחק (סוכות, מאמר כ"א).

והנה ביאור "עומד", כתב בתרגום וכן ברש"י שהוא לשון תפלה, תפלת העמידה, שתיקן אברהם תפלת שחרית. וא"כ "עודנו עומד" בעומק, שאף שהלך לעסוק בגמ"ח, להכנסת אורחים, מ"מ המשיך עדיין בתפלתו, כי תפלתו במדרגת גמ"ח, כי לא נתפלל עבור עצמו, אלא תפלתו חסד, להצלת סדום, ודו"ק. וז"ל הנצי"ב (רינה של תורה, שה"ש, ג, ד) ואברם עודנו עומד לפני ה', היינו עוד היה קשור בדביקות ואהבת ה', עכ"ל. ועיין אמרי אמת (וירא, תרע"ח, ד"ה ויאמר). אולם במבי"ט כתב (שער התפלה, פרק יח) וז"ל, ואברהם עודנו עומד לפני ה' – כלומר שלא נתקררה דעתו במה שהקל עליהם בענין הצעקה, וכו', ולזה עמד לפניו ית' לראות מה יהיה בסוף, וראה שהיה יכול לגשת אליו ית' להליץ עוד טוב בעדם כיון שהוא ית' היה מקיל עליהם, עכ"ל. והיינו שהמשיך את מהלך תפלתו על סדום. ועיין באר מים חיים על אתר, ומאור ושמש (וירא, ד"ה לכך).

ועיקר צירוף השלם של אברהם שמדתו חסד לשכינה, ע"י שנתווסף לו אות ה', וכמ"ש בזהר (לך לך, צג, ע"א. והובא ברקאנטי, לך לך) דעד השתא לא אתגור, וכד אתגור עייל בהאי ה"א, ושכינתא שריא ביה, וכדין איקרי אברהם אבינו, והיינו דכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, ותנא בה' בראם, ותנא באברהם. במאי קמיירי, "דא חסד ודא שכינתא, וכולא נחית כחדא".

ובשושן סודות (אות רסו, ד"ה סוד בת היה לאברהם אבינו ובכל שמה) כתב וז"ל, גרסינן במסכת חגיגה, דרש רבא, מאי דכתיב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב – מה יפו פעמיהו של ישראל כשעולין לרגל, בת נדיב – בתו של אברהם אע"ה שנקרא נדיב, שנאמר נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם, ולא אלהי יצחק אלא אלהי אברהם, שהיה תחלה לגרים. כבר התבאר שעליות ישראל לרגל היתה לתכלית לראות פני שכינה אשר היתה שוכנת במקדש, כדכתיב ושכנתי בתוכם, וכו'. ולכך דרש יופי הפעמים לישראל העולים לרגל. בת נדיב הוא כינוי לשכינה שהיא בת לחסד, כענין וחוט של חסד משוך עליה. וכבר ידעת כי אברהם ע"ה ירש מדת החסד, וזהו אמרם בת היתה לאברהם ובכל שמה, ירצה בבת שכינה ובאברהם חסד יקרא הבת בכל, עיי"ש. ועיין ברית כהונת עולם (מאמר אילו של יצחק, פרק י"ג) שחסד לאברהם גימט' ש"כ, של שכינה, עיי"ש.

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

כמ"ש חז"ל אותיות בן והבת, והיינו צירוף כל הענפים, כי האב והאם הם שורש והבן והבת הענפים.

ומהות שלמות התיקון, העלאת הענפים למעלה לשורשם. וזהו בחינת תנופה, תנ-ופה. ושלמות זו נתגלתה תחלה ב"מתן" תורה, ואח"כ בבית המקדש, ששם עיקר דין תנופה. ואזי נתקן הבגדים של עלי תאנה וכתנת עור כנ"ל, ונעשה בגדים של כבוד ותפארת, בגדי כהונה והגבוה שבהם מצנפת, מצפ-נת. ונגלה בכללות עבודת המקדש, קרבנות, שיש בהם דין של נותר, נת-ור, והיינו שלא יבוא לידי נת-תן דקלקול. וכל זה נעשה במזבח הנחשת, כנ"ל, לתקן את נחש - נחשת.

והשלמות הגמורה של חזרת הענפים לשורשם הוא בחינת איתן, אי-תן, שהוא מדרגת יחידה שבנפש, כנודע. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעילון זה

אולם כל אחד נבדל בתנור לעצמו. בתבנית לעצמו, תבנית, תנ-בית.

ושורש הקלקול באדה"ר וחיה, שתחלה היו במדרגת חתן וכלה, אחדות, חתן, ח-תן. אולם כאשר חטאו נבדלו זה מזו, וכמ"ש בעירובין, שפרש אדה"ר מאשתו ק"ל שנה. והשורש הדק לכך, הוא שורש יצירת האשה מן האיש בזמן שהיה בתרדמה, תנומה, תנ-מה. ואזי תפרו להם עלי תאנה, תנ-אה, לשון אהה, צער. וכן עשה להם הקב"ה כתנת עור וילבשם. כתנת, תנ-כת. והקלקול נעשה ע"י הנחש בבחינת נחש הנחשת, נחשת, נת-חש. ובא נחש על חוה והטיל בה זוהמא, בחינת זנות. זו-נת. וקלקול זה נסתלק במתן תורה (מתן, מ-תן), פסקה זוהמתן. וחזר בחטא העגל. וע"ז כתיב ואתחנן לה' בעת ההיא וגו'. אתחנן, אחנ-תן.

ותיקון הנפרדות הוא בחינת תמונה, תנ-מוה. שבתמונה נגלה צירוף חלקים כאחד. וזהו בחינת תבונה, תנ-בוה. כי מהות התבונה

ואתחנן | נת "ועתה ישראל שמע אל החקים ואל המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם וירשתם את הארץ אשר ה' אלהי אבותיכם נתן לכם (דברים, ד, א)

נתן, נ-תן. תן, לשון נתינה. ולהיפך נ-ת, מלשון נתיב, והיינו שהנתינה יש בה אופנים שונים הנקראים נתיבים. וכאשר זהו פיזור של קלקול, אזי מתהפך הנתיב לנתך, נת-ך, כי כאשר דבר ניתך דרכו להתפזר פזור גמור. וזהו בחינת נתק, נת-ק, והיינו שהחלקים מנותקים זה מזה. וזהו בחינת מחלוקת. וזהו בחינת קרח ועדתו, דתן, ד-תן. נתינה המתפזרת לדי' קצוות. וזהו בחינת נתש, נת-ש, נבדל ונפרד מהדבר. ודבר זה נגלה ביוסף שנתש ע"י אחיו, וכל זה נעשה בדותן, דו-תן. וכאשר ירד למצרים, נשא את אסנת, אס-נת. ואולם כאשר מחולק באופן הראוי, זהו בבחינת נתח, נת-ח, לנתח הדבר לחלקים. וזהו בחינת תנור, תנ-ור, שהדרך לתת בו לחמים רבים יחד (וכן של כמה בעלים יחד),

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

אתחנן	אסנת	תמונה	תכן
בגתנא	גנות	אגנת	אתון
מסכנת	כתנת	יהונתן	זנות
מפתן	נאות	מתנה	משענת
נפלאות	נחת	נחשתים	נותר
תאנה	ענתות	תבן	נפת
תנומה	תמנתה	תמונה	תבנית
אגנות	שונמית	תענך	תענוג
חנית	שבתון	נתח	אחשתרנים
נתין	תנין	נחת	ידותון
שמינית	בנות	ביתן	פיתון
תיכון	תחנה	פתשגן	תימני
תנשמת	מתנה	תנים	תענית
מתניהו	נכחת	תאניה	נתיב
נושנת	ענתות	תחפנחס	פתן
נעות	חתן	נתנאל	תן

בלבביפדיה קבלה אני

כתר

כמת הקבלה (ח"א, הקדמה) וז"ל, דעת גימט' תע"ד, גימט' אני - אין, במילוי, אל"ף נו"ן יו"ד - אל"ף יו"ד נו"ן, עכ"ל. ועיין שערי צדק (השער השני) וז"ל, "לא נודעתי להם", לא נודעתי אני בעצמי ובממשותי להם, שמחיצות המלבוש מפסקת, עכ"ל. ועיין פרי צדיק (שופטים, י) וז"ל, תיבת אני אותיות אין, דכתר עליון איהו כתר מלכות, וז"ש ברע"מ הנ"ל, וכתר אתקרי מסטרא דאימא עילאה וכו', היינו ע"י תגו של יו"ד מופיע מכתר עליון ולחכמה ובינה, בסוד הדעת שהוא פנימיות מכתר עליון, וזהו יו"ד שהוא חכמה ובחכמה יסד ארץ, באבא יסד ברתא שהוא מדת מלכות, והוא יו"ד שכולל כל עשר אמירן, עכ"ל.

חסד

מים. וכתוב (בראשית, ו, יז) ואני הנני מביא את המבול, מים על הארץ. ועוד. מידתו של אברהם. וכתוב (בראשית, כב, ב) ואני והנער נלכה. וגבי דוד כתיב (תהלים, פו, ב) שמרה נפשי כי חסיד אני. ועיין זוה"ק (דברים, קכו, ע"א) אמאי, כדי שאתחסד עם אני, דאתמר אני וה"ו, וי ליה למאן דפריש אני מן הוא.

ועוד. מצד הקלקול לבן, היפך לבנינות החסד. וכתוב (בראשית, לא, מד) ועתה נכרתה ברית אני ואתה.. ועיין אם לבניה (אות האל"ף) וז"ל, והנה כבר נודע כי מקום יציאת רחל הוא בשליש העליון דת"ת בסופו, ועד שם יש ב' חסדים ושליש מכוסים. וכן חסד הוא הוי"ה, וב' הוי"ה ושליש עולה אני.

גבורה

אש. עיין ספר הפליאה (ד"ה וראה והבן דברים נוראים) וז"ל, וא"ל, אני משביעך כל מה שידעת במלת אני אמור לי, ואמר לי, מלאהו, מלאתי הציור והחיבור יו"ד ויו"ד, נו"ן, יו"ד (צורת אלף יו"י עיי"ש), וא"ל מהו למדנו, וא"ל זהו מדה בתורה, י' פעמים ו', ו"פ י', ד' פעמים ו', הרי כאן קמ"ד, וכן עולה עוד שני יוד"ן, הרי כולם לב"ת, זהו לבת אש שנראה למשה מתוך הסנה, והב' ווי"ן והנו"ן עם ג' אותיות הוא סנה, זהו "אני" המורה לב"ת וסנ"ה, והכל דין, עכ"ל.

תפארת

שם הוי"ה. וכתוב (בראשית, טו, ז) אני הוי"ה. וכן במקומות רבים. ועיין רמ"ז (זהר, שמות) וז"ל, אני ה', ר"ל מדת אני בתוך ה', עיי"ש.

ועוד. מדתו של יעקב. וכתוב (בראשית, כז, כד) ויאמר אתה זה בני עשו, ויאמר אני.

וכן (שם, לג, יד) ואני אתנהלה לאטי. ושם (לד, ל) ואני מתי מספר וגו', ונשמדתי אני וביתי. ושם (לו, י) הבוא נבוא אני ואמך ואחך וגו'. ועיין לקוטי תורה (לך לך) וז"ל, כבר ידעת כי שם הוי"ה בוא, וז"ש אני ה', פירוש, אני ששמי נקרא ה', היינו ת"ת, ע"י מדה זו הוצאתיך מאור כשדים, כי תיבת אני מורה על עצם הוי"ה הוא ז"א, ובמכילתא דרשב"י מאן אני דא קב"ה, עכ"ל.

ועוד. עיין צפנת פענח (בא, ד"ה ובזה יובן) וז"ל, אם אני כאן הכל כאן, כי אם מתפאר (תפארת דקלקול) אז מסתלק י' מן אני, עכ"ל.

סוד אני - אין. עיין זוהר (פנחס, רנו, ע"ב). ועיין פע"ח (שער הזמירות, פ"א) וז"ל, הג"ה: מהודו עד אל נקמות ה' (ר"ת אני) רצ"ה תיבין, עכ"ל. בחינת כתר - רצון. ועיין עץ חיים (ש"ו, פ"ד, מ"ת. שמ"ב, פ"א, מ"ב) וז"ל, ונקרא אני שהוא מלכות, ובחינת שורש הנאצלים אשר בו שהוא בחינת כתר הוא הראשון ונקרא אי"ן שהוא אותיות אני, עכ"ל. ועיין מגן דוד (אות ת) וז"ל, וכבר ידעת כי אני רמז בשכינה, ולפעמים מלת אני רמז למעלה למעלה, וכן אמרו בספר התיקונים על הפסוק ראו עתה כי אני אני הוא, וכו', וכן מלת אני מתהפכת לאין, וע"כ סודה למעלה, עכ"ל. ועיין גר"א (תיקונים, תיקון כא) וז"ל, ואלו ב' יוד"ן הן אני ראשון ואני אחרון, אני אין, בכתר ומלכות, כאור ישר וכאור חוזר, עכ"ל. ועיין שערי אורה (שער העשירי). וסוד אין, כתר - א. חכמה - י. בינה - נ, כנודע. ועיין שמן ששון (שער המצות, הקדמה).

חכמה

עיין אוצרות חיים (שער הנקודים) וז"ל, וז"ס מ"ש בתיקונים, אני ישנה, אני שניה (אני שניה כנגד ה' ראשונה, אני ישנה כנגד ה' אחרונה), כי החכמה היא ה' אחרונה, והיא שניה, עיי"ש. ועיין עץ חיים (ש"ח, פ"א, מ"ת). ועיין תיקוני זהר (זהר חדש ספרא תנינא) ע"ב שמהן דאנון כללא דילהון, וה"ו אני" יה"ו, וחכמה לימנא, כד"א הרוצה להחכים ידרים. ע"כ. וכתוב והחכמה מאין תמצא, מן הכתר הנקרא אין, ואזי נעשה הפוך מאין לאני, וזהו היש שבחכמה. וזהו בחינת "וחדשות אני מגיד", ודו"ק. עיין זוה"ק (דברים, שג, ע"א).

בינה

לב. ועיין צפנת פענח (בא) וז"ל, בא אל פרעה והתרה בו כי אני הכבד-תי את לבו. הכונה מה שמאר פרעה, לי יאורי ו"אני" עשיתני (יחזקאל, כט, ג), תיבת אני גרם לו להכביד לבו, ועי"ז נסתלק אות י' ונשאר רק שתי אותיות מן אני - אין, עיי"ש.

ועוד. עיין תיקונים (תיקון כא, נט, ע"ב) אני - בינה, אני אחד לבינה, ואני אחד למלכות.

ועוד. נקמה בבינה (עיין קהלת יעקב, ערך נקם). ועיין צרור המור (וישב, ד"ה וישב ראובן) וז"ל, אני אנה אני, ר"ת, אל נקמות ה', אל נקמות הופיע, אל נקמות ה', עכ"ל. והוא מדברי האריז"ל. ועיין חומת אנך (תהלים, צד, ד"ה אל נקמות). ועיין שער הפסוקים (וישב). ועיין שער ההקדמות (לב, ע"א) אני בינה לי גבורה, ולא אמר אני גבורה, לרמז כי אני בינה וכו'. ועיין עץ חיים (שי"ג, פ"ב, מ"ת. ושט"ו, פ"ד. ושל"ח, פ"א, מ"ת). ועיין ספר הפליאה (ד"ה ויחי אדם) וז"ל, וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה', הכוונה כי אמרה הבינה שהיא אלקים אל משה שהיא הנצח, אני ה', אני האצלתית הת"ת, ואני האצלתית את העטרה הנקראת אלהים.

דעת

כתיב (ירמיה, כד, ז) ונתתי להם לב לדעת אתי, כי אני ה'. וכתוב (שמות, ו, ז) וידעתם כי אני ה'. ועוד הרבה כיוצא בזה. ועיין מבוא לח-

בלבביפדיה קבלה אני

נצח

נו"ה רגליו. ואני לשון לאן. וכמ"ש בצרור המור (וישב, ד"ה וישב ראובן) וז"ל, ואען ואומר בלשון מר, "אנה אני בא", ואנה אוליך חרפתי, כי אין לי התנצלות על חטאי.

ועיין ברית כהונת עולם (מאמר הסתר אסתיר, פי"ב) וז"ל, מספר אני עם ה"ו (עיין סוכה, מה, ע"א, אנ"י וה"ו) לחוד הוא כמספר חסד בלי הוא"ו דמלת חסדו. אך כאשר יאיר גם ה"ו הימנית בחינת נצח (בסוד חסד - נצח, המשכתו) ויהיה מספרו חסדו, סוד אנ"י וה"ו, יהיה מספרם אלף ל"ז, כמנין שש מדות הראשונות כנוכר, והוא גימט' רקח מעשה רק"ח, עיי"ש בהרחבה.

ועוד. נצח לשון נצחיות. ועיין אפיקי ים (ב"ב, עה, ע"ב) וז"ל, ששם הוי"ה מורה על נצחיותו ית' שהוא עצם הוי"ה, אני ראשון ואני אחרון, שהוא הוה תמיד, וכן צדיקים שיהיו קיימים לנצח יהיו נקראים בשמו הגדול ית', עכ"ל.

הוד

לשון הוד ונוי. ועיין רש"י בשבת (קלג, ע"ב) וז"ל, ואנוהו, אני והוא, אעשה עצמי כמותו להתדבק בדרכו, עכ"ל. וזהו הוד לשון ביטול, שבטל אליו ועי"ז דבק בדרכיו, וזהו גופא הנוי. ועיין קהלת יעקב (ערך אני) וז"ל, אני גימט' הוד דאמא.

יסוד

ברית. כתיב (בראשית, ט, ט) ואני הנני מקים את בריתי אתכם וגו'. ושם (יב) זאת אות הברית אשר אני נתן ביני וביניכם. וכן כתיב (שם, יז, א) אני "אל שדי", התהלך לפני והיה תמים וגו', אני הנה בריתי אתך. וכן (שם, לה, יא) אני אל שדי, פרה ורבה, גוי וקהל גוים יהיה ממך. ועיין זוהר (הקדמה, ו, ע"ב) אני יסוד דנוק', נקודת ציון שבה. ועיין זהר חדש (יתרו) אבל אני, דא רזא בברית קדישא, יסודא דעלמא.

ועוד. עיין בית עולמים (דף קכח, ע"ב) וז"ל, וז"ס שם אני וה"ו שמזדכירים בערבה (סוכה, מה, ע"א), וכו', והם יסוד ועטרה, מעטרה הוא סטרא דמלכות הדבוקה שם ונקראת אני כידוע, ושם וה"ו הוא ביסוד עצמו, גימט' טוב, דטוביה גניז בגויה, עכ"ל. ועיין זוהר (בראשית, כג, ע"א).

מלכות

עיין עץ חיים (שמ"ב, פ"א, מ"ב) וז"ל, ונקרא אני שהוא המלכות, עכ"ל. ועיין אוצרות חיים (שער הנקודים), ובעץ חיים (ש"ה, פ"ה. וש"ו, פ"ג, מ"ת). וזהו מ"ש (סוכה, נג, ע"א) שאמר הלל, אם אני כאן הכל כאן, ואם איני כאן מי כאן. ואמרו (זוהר, השמטות, בראשית, רסא, ע"ב) הוה רמיז ואמר, אי שכינתא דאקרי אני שריא כאן, הכל כאן דאקרי כל דאתי לאזווגא בה. וכתיב, אני בצדק אחזה פניך.

ועוד. בחינת שם. וכתיב (ישעיה, מב, ח) אני ה' הוא שמי. ועוד. עיין שער הכוונות (דרוש ויעבור, ד"א) וז"ל, אני אעביר כל טובי על שהיא המלכות הנקראת לאה, מלכות דתבונה. ועוד. מלכות עניא דלית לה מגרמא כלום. וכתיב כי עני ואביון אני.

נפש עשיה: כתיב (בראשית, יח, יז) המכסה אני מאברהם אשר אני עשה. ואמרו (שמ"ר, ג, ו) לפי מעשי אני נקרא. פעמים שאני נקרא באל שדי, בצבאות, באלהים, בה', וכו'.

ועוד. עיין עץ חיים (ש"ה, פ"ה) וז"ל, הדם הוא הנפש, עתה (בשינה) מסתלק משם, ונאמר אני ישנה.

רוח אמרו (זוה"ק, בראשית, רכח, ע"א) אני בוכיה, דא רוח קודשא דאקרי אני.

נשמה כתיב (ישעיה, נז, טז) ונשמות אני עשיתי. ובזוהר (משפטים) כד מטא דוד לתליסר שנין וזכה בהווא יומא דעאל לארביסר, כדין כתיב (תהלים, ב, ז) ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך, מ"ט דהאי מקדמת דנא לא הוה ליה ברא ולא שראת עליה נשמתא עלאה דהא בשני ערלה הוה, ובגין כך, "אני היום ילדתיך", היום ודאי ילדתיך, "אני" ולא סט"א כמה דהוה עד השתא.

חיה עיין קהלת יעקב (ערך אני) וז"ל, חיה יחידה עם הכולל גימט' אני. אני ר"ת אור נשמה יתירה, עכ"ל. וכתיב (יחזקאל, כ, לג) חי אני ה'. וכתיב (דברים, לב, לט) אני אמית ואחיה. ועיין זוהר (בראשית, כג, ע"א). ועיין עוד בקהלת יעקב (ערך תורה) וז"ל, אני אמית ואחיה, כי מבחינת אני הוא סוד המיתה והתחייה, המיתה הוא סוד אני בסוד ויאסוף רגליו אל המטה, ה' מטה, ה' תתאה, מטתו של שלמה. והתחיה הוא סוד יה"ו, עיי"ש. ועיין פע"ח (שער הקדישים, פ"א). ועיין שמן ששון (שער המצות, הקדמה).

יחידה עיין קהלת יעקב (ערך אני) וז"ל, אני, ר"ת, אור נפש יחידה, וכו', הוא סוד אני ראשון ואני אחרון. אני רומז למלכות, בחינת אחרון וממנה נפש, אני ראשון בחינת יחידה כתר, עכ"ל.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

דע את חלקך

יום שני

ב' אלול 29/08/2022

21:00

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

מילון ערכים בקבלה • אחסנתא – עטרין

ויוצא טפה ההוא בח"ג דא"א, נצח בחסד והוד בגבורה, ואח"כ נמשכת טפה ההיא עד מזלא דדיקנא דא"א הח', ונתנו בזוג אל המזל הי"ג, ומשם נמשכת למוחין דחכמה דא"א ומתרבה סוד מוחין דילהון ומזדווגים, ויוצאת הטפה ההיא כלולה מג' שהם נ"ה דעתיק מב' פרקים ראשונים, וגם מחו"ג דא"א ותריין פרקין ראשונים, וגם מחכמה דא"א, ואלו נעשים חו"ב דז"א. ואלו הב' נקרא באד"ר אחסנתא דא"א, כי אלו ב"פ עליונים דנ"ה דעתיק וח"ג דא"א שהם פרקי הידים, הם חלק מאו"א עצמן ונחלתן המגיע להם, כי מהם נעשה חכמה דא"א כנ"ל, אלא שנמשכת הארה מהם בלבד ונעשו חו"ב דז"א. וגם מב"פ תתאין דנ"ה דעתיק נמשך טפה לב"פ תתאין דח"ג דא"א שהם ב' כתפין דיליה, ואלו הב' כתפין אחר התלבשותן במוחין דא"א, ירדו הם עצמן בהתלבשותם תוך או"א כנ"ל ונעשין דעת לז"א ולא הארה בלבד רק עצמותן, כי אלו עצמן אחסנתא דז"א עצמו, ונקרא באד"ר רצ"ב, תריין עטרין דאחסנתא או"א לברייהו, עכ"ל. והיינו שמה שאצל או"א נקרא עטרין כאשר ניתן לז"א נקרא אחסנתא דיליה. ועיין עוד שער ההקדמות (דף סב, ע"א). ועיין שמן ששון על אתר (אות ז).

וכתב בספר הליקוטים (ישעיה, נח) וז"ל, דע כי פרוש ירותא אחסנתא, הוא ירושה אשר ירש או"א מן הא"א, ואח"כ יורש הזעיר מאו"א הירושה ההיא עצמה, עכ"ל. וזהו בחינת חו"ב. אולם לשון האדר"י (רצא, ע"א) מאי ירותא, דא תריין עטרין דהוון "גניזין" בגויהו ואחסיתנו לבן וכו'. וזהו בחינת הדעת. ועיין שערי רשב"י (שם).

והטעם שנקראים "עטרין", כמ"ש בעץ חיים (שער כה, דרוש א, מ"ב) וז"ל, ומזה תבין למה הדעת נקרא תריין עטרין באדר"י, כי הם ב' העטרות של יסודות שלהם (של או"א, שבהם נתלבשו אורות אלו בנתנים לז"א), עיי"ש.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

כתב בעץ חיים (שער כה, דרוש ב, מ"ק) וז"ל, חו"ג הם ב' כתפין דא"א, שהם קו ימין ושמאל, והם תריין עטרין כנודע, ובין ב' עטרין אלו סוד דעת המזווגם ג"כ. ונמצא שיש למעלה חו"ב ודעת עליון, ולמטה מהם יש ב' עטרין ודעת תחתון. ואמנם להיות שאלו ב' עטרין ודעת הם תחת מוחין העליונים, לכן שלשתן נקרא בשם דעת המכריע, ע"ש דעת המכריע בין חו"ב עלאין, מוחין עליונים, והבן זה. והנה החו"ב עלאין נקרא "אחסנתא" דא"א כי הם עליונים, וחב"ד תחתונים נקרא ב' עטרין דירית ז"א מאו"א, אך אינם אחסנתא דילהון, עכ"ל.

וכתב עוד להלן שם (שער כט, פ"ו, מ"ב) וז"ל, הנה נתבאר בענין אצילות או"א כי הם מלבישים חו"ג דא"א, ומב' פרקי ידים עליונים (של א"א) נעשה חכמה דא"א, ומן ב"פ אמצעיים שהם הזרועות נעשה בינה דא"א, ומחצי העליון דת"ת דא"א נעשה שאר תשלום גופו דא"א. נשארין ב"פ תחתונים דח"ג דא"א שהם כתפים דיליה אשר הם נמשכין אל ז"א, וכל זה נתבאר שם. ואמנם כי גם אלו התריין הכתפין נתלבשו תוך או"א במוח דילהון, ומשם נמשכו וניתנו בז"א, אך הענין הוא כי בודאי הוא שנמשך אל הז"א מוחין מצד כל אלו הבחינות כמ"ש, כי מב' הידים דא"א אשר נעשה ממנו חכמה דא"א נמשכו ב' מוחין לז"א ונעשו בו חו"ב, ונקרא אחסנתא דא"א, ומב' כתפין נעשו ב' חצאי הדעת שבו הנקרא חו"ג, ואלו נקרא תרי עטרין כמ"ש בע"ה. אך החילוק שיש בהם הוא זה, כי חו"ב שבו המשכין מב' פרקי הידים דא"א, אינו רק הארה אחת הנמשכת מהם אל הז"א ואינם הם עצמם, אמנם ב' כתפין שהם סוד הדעת הם עצמן תרי כתפין היוצאין ונמשכין בדעת ולא הארה בלבד. אמנם אינן נמשכין רק עד אחר שנתלבשו באו"א תחלה, ואחר התלבשותם שם נתלבש בדעת דז"א עי" התלבשות באו"א. אמנם אלו נמשכין ע"י זוג דא"א. והוא כי נודע כי ב"פ עלאין דנ"ה דעתיק הם נשמה תוך ב"פ עליונים דידיים שהם ח"ג דא"א, וב"פ עליונים דח"ג דא"א הם נשמה במוחין דא"א בחכמה דילהון כנ"ל. ואז מזדווגים נ"ה דעתיק זה בזה ונכללין זה בזה נצח בהוד והוד בנצח,

info@bilvavi.net כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

ואתחנן תשפ"ב

[254]

מהארכיון

- א.....שאלות כלליות - בירור האמת, שירה, שמחה, עדתיות,
- ד.....תיקון לחוסר אהבה מימי הילדות המשליך לדאגות ופחדים
- ה.....עצה לאחד שלומד ומתבודד ועדיין לא מצליח להשתנות
- ו.....לימוד לעילוי כל נשמות ישראל

שאלות כלליות - בירור האמת, שירה, שמחה, עדתיות,

א. איתא בברכות (נח.) הרואה שישים ריבוא מברך חכם הרזים, ופרשו (מהרש"א, מהר"ם אלשיך [במדבר א,א. כו,נא] ורבי אברהם אזולאי [חסד לאברהם מעין ב סוף נהר יח]) שיש לכל דבר בפשט שישים ריבוא פירושים. כיצד מתיישב הדבר עם הא דשיבעים פנים לתורה?

כיצד ניתן לזהות מה בתוך הדעות, ומה הפירוש ה-71 (כמובן דבר שאין בו פסק הלכה). וכן מדוע זה הופך את הדבר לאמת ואת התורה לדבר כולל, כולם יכולים לאמר דבר והיפוכו ולאמר שזו האמת לפי שהיא כוללת והאמת מורכבת. וכיצד ניתן לראות את הדברים כמשלימים ולא כסותרים.

ב. מדוע אומרים שאין אמת אחת וכל אחד רואה לפי חלקו, לכאוף כל דבר ניתן לברר ע"י קושיא ותירוץ, וחזינן שכאשר מתקיים דיון מעמיק אחד הצדדים בסוף שותק ואין לו מה להשיב. כיצד ייתכן שזה אמת שלי וזה אמת שלו, ושניהם אמת? אני מתקשה לקבל את הדברים אם אפשר הסבר שיישב ומקצת מקורות לדבר.

ג. מה צריך להיות היחס שלי לדעה שאני שומע ויש לי קושיא עליה? מתי לומר שזה חלקו וגם זה אמת למרות הקושיא, ומתי לומר שלדעתי אין מקום לדעתו מחמת הקושיא. הן ביחס לדעתו כחלק מהאמת בצורה אובייקטיבית, ומה היחס שלי לדעתו בצורה סובייקטיבית, האם זה שאני לא מסכים אני צריך כביכול לומר שלדעתי הוא טועה, כי דעתי אינה כן ואני שלם בדעתי, וזו דעתי (וה"ה ביחסו לדעתי) או שעלי לומר שהאמת שלי היא אמת שלי, והאמת שלו היא שלו?

ומה כאשר יש לי קושיא על מאמר או פירוש של הרב שלי שנתן לי עליה תשובה אך היא לא נראית לי כלל, או לא נראית ליה כוונת הכתוב. ומה כאשר אין לי קושיא ספציפית עם מקורות, אבל כל הדברים [בעיקר בדברי סוד וחסידות] נראים לי כרחוקים מהפשט ואינם מתיישבים בליבי? וכיצד עלי לנהוג כשהדברים נוגעים לעבודת ה' המעשית, האם עלי לפעול כפי שנראה בשכלי [כפי שידוע בשם ר' חיים שחלק על רבו כי היה מחויב לשכלו], או שעלי לסמוך על רבי באמונת חכמים. האם יש חילוק בין צורבא מרבנן שידוע לשאת ולתת אך לא הגיע להוראה, ומה הדין בהגיע להוראה.

ובאותו עניין, ידועה מחלוקת הפוסקים לגבי אדם מעדה שנוהגת לא לברך ברכה מסוימת ששומע אדם מהעדה השנייה שמברך כשיטת רבני עדתו. כגון לגבי ברכת הלל בר"ח שהרב עובדיה זצ"ל ועוד אמרו לספרדים לא לענות אמן אחר יוצאי אשכנז, והיו שחלקו עליו (הן ספרדים והן אשכנזים). לכאוף הדבר נעשה על דרך הפשט וכמשא ומתן הלכתי, אך האם הדבר קשור בהנ"ל, וא"כ כיצד יתיישבו השיטות השונות בנידון?

ד. מה הקריטריון לאמת, לפי מה ניתן לבחון דעה, שיטה, ולדעת אם היא אמיתית או לא? הן בצורה שכל אנושי והן בצורת שכל אלוקי. מה גבולו של שכל האדם (מה שמכונה אצל הפילוסופים "תורת ההכרה", גבולות השכל, כיצד ניתן לבסס ידיעה וכו')?

ה. מה היחס לכל הרפואות שהובאו בש"ס שלכאוף אינם נכונים ע"פ רופאי זמנינו? ראשית האם אכן בעצם הרפואות יש לילך בתר רופאי זמננו, ושנית האם יש להם משמעות פשוטה (לא סוד) והבנה פשוטה, ואם לא - האם יש מצוות ת"ת בקריאתם בלא הבנת הסוד והעומק מחמת שזה נקבע בש"ס. או שמא אין בהם אלא סודות ורמזים (והאם כשחז"ל כתבו אותם התכוונו רק לרמזים או שנתכוונו גם להוראה הרפואית שבהם [וא"כ - מדוע חז"ל ראו צורך לכותבם בש"ס - שמא אין עליהם כך אלא לאמר לנו ללכת לרופא אשר בימך], כההיא דאמר ליה השתא שמלמד אותך רפואה כל שכן דזיל לגביה. והאם השתא שנתנו בהם רמזים זה עיקר משמעותם או שכך דרשו עליהם מעין ווארט ורמוז בעלמא)

ו. האם יש עניין שלא לשמוע את שיריו ונגינותיו של הרב קרליבך מחמת השמועות שקירב בצורות מסוימות (אם הן נכונות ויש להאמין או לפחות לחוש מיבעי), הן כשהוא שר והן לשיר את נגינותיו. והאם צריך לקוראו "רב"?

ז. ישנם רבים וטובים שאומרים דברי התעוררות, מקרבים את הלב ואומרים ד"ת עמוקים מאוד באמונה ומחשבה, מפרשים דברי רבותינו לעומקם וכו'. כמובן יראי שמיים. אך לא שימשו, היינו לא נשאו ונתנו בצורתא דשמעתא בעולם ההלכה והעיון. האם ניתן לקבל מהם דברי מחשבה ורוחניות? לצערי אני קצת מזלזל.

ח. מה הצורה הפנימית בה יש לפעול בשירת הנשמה (כגון התוועדות שקטה או קבלת שבת), ומה היחס בין שירת הנשמה לבין כוונת המילים, אני חש שלרוב אני כביכול שר עם השכל. האם כביכול להפסיק לחשוב? מה לא לעשות ומה כן? ומעניין לעניין - בשמחת פורים וכד' בה קופצים ומפזמים לקולות שירי פורים השמחים - כיצד ניתן שהדבר יעשה בשמחה פנימית, כאשר כאן הדברים פחות שקטים ורגועים, יותר קשה גם לשמוח, גם לקפוץ, גם לכוון, וגם להופיע את הנשמה.

ט. וכיוון דאירינן בה - שאלה קצת כללית ואני בטוח שניתנו שיעורים (שמעתי גם), אך בצורה קצרה למעשה, כיצד ניתן לקבל קדושת חגים לא רק בצורה מושכלת. כמובן לאחר לימוד ענייני החג, אני תמיד שואל ומברר על מה שמחים ועל מה חגים אך הדברים נשארים רחוקים.

י. סליחה על החלוקה בין העדות השונות, אך השאלה ממש מנסרת בליבי והלוואי שהייתי יודע כיצד למנוע זאת. אני ספרדי וב"ה זכיתי להיכנס בלימוד העיון והחקירות, מעת כניסתי לישיבה התחלתי לחיות באורח חיים אשכנזי, הדבר בא לידי ביטוי בחברים איתם אני נהנה, הישיבות עליהן אני שומע ומתעניין, צורת הלימוד (שכמעט כל הספרים שנכתבו בדרך לימוד זו הם רבותינו האשכנזים), שירי שבת ועוד. בהתחלה בכלל לא שמתי לב ולא עניין אותי כ"כ החלוקה בין העדות,

למדתי ועבדתי את ה' כל תקופה בחיי לפי הצורה שה' כיוון אותי בה, אך עם הזמן גם במחשבה עצמית, וגם עם בדיחות של חברים וכו' הדבר התחיל לנסר במוחי ולהטריד את מנוחתי, להרגיש קצת נחיתות (מה גם שיש שיח כזה בכמה מקומות), שאני כביכול עוזב את דרך הלימוד ואת רבותינו הספרדים עליהם גדלתי ולומד בצורה שונה והכול שונה, ובעצם לגלות שגם מבחינת הלומדים והעובדים כל אחד ממשיך כמסורת אבותיו ואני כביכול עוזב את מסורת אבותי (בנוסח התפילה ופסיקת ההלכה אני ממשיך כמנהג אבותי ורבותי, לא שיניתי) ונכנס למקום שאני מרגיש שונה וכו'. מובן לי שהדברים לא נכונים, ושזה בכלל לא נושא מה יותר ומה פחות, שכל אחד צריך ללמוד כנטיית ליבו וכו' וכו', בהתחלה ניסיתי להתעלם ולהמשיך בתמימות, אך הדברים לא עוזבים אותי.

יא. בכמה משאלות קודמות ששאלתי הרב ענה שעלי לחפש את חלקי בתורה, כיצד הדבר ניתן למעשה, איך למצוא את חלקי ואיך לדעת שזה חלקי? גם הרב כתב שאני מסתכל על דברים מבחוץ ולא מתוך חיבור ולכן יש לי שאלות רבות, כיצד ניתן "להיכנס לבפנים", להתחבר לדברים? סליחה על האורך. תודה רבה לכבוד תורתו שמזכה אותנו ומדריך אותנו בדברים מרוממים ובהירים בכל הנצרך לחיי רוחנו.

תשובה:

א. השבעים פנים הם שורש, וששים ריבוא ענפים של התפרטות. ולפיכך נצרך בירור ותפיסה של שורשים מול ענפים לראות כל דבר במבט של שורש וענף, וכך לאט לאט מבורר בתוכו מה השורש ומה הענפים בכל ענין וענין.

כל סתירה היא השלמה. במבט חיצון סתירה מלשון בונה וסותר. ובמבט פנימי יושב בסתר, ששם הכל מאוחד.

ב. אמרו על בית שמאי ובית הלל, אלו ואלו דברי אלקים חיים. ואמרו בריש חגיגה, כפטיש יפוצץ סלע ושכולם רועה אחד אמרן.

כאשר צד אחד שותק, או שבאופן זה הוא טעה, או שלא זכה להגיע לחלקו.

ג. בתחילת דרכו של אדם אין בכוחו לשלול שום דעה כמעט של צורבא מרבנן אחר. ככל שגדל יותר, עליו למצוא בכל דעה היכן "ניצוץ" האמת שבה, ולהגבילה למקום הראוי לה. כל זמן שלא עמד על ניצוץ האמת שבה, אינו יכול להגבילה למקום הראוי לה, וק"ו שלא יכול לשוללה.

יש להבין, לעולם אין לשלול דעה, אלא להגבילה למקומה הראוי לה.

זאת ועוד. כאשר האדם עוסק בעניינים שאינו יודעם כראוי, כגון חסידות וסוד, אין לו כלל כלי ביקורת לבחון את הדברים, ועליו לשומרם בזכרונו לעת מצוא שיוכל להתבונן ולדון בהם.

מתחלה עליו לשאול את רבו רבות. וככל שגדל יותר עומד על דעת עצמו ומברר יותר ויותר את הדברים לבדו. ורק כאשר מסתפק שואל. ככל שדעתו רחבה יותר, כן מכריע יותר בעצמו. ככל שדעתו מצומצמת יותר, שואל יותר.

בדברים הנוגעים להלכה לאחרים אין להורות אא"כ נסמך להוראה.

ד. נצרך ידע רב באותו ענין ושכל ישר ונקי. וזהו בשכל אנושי. בשכל אלוקי, מכיר הדברים בשורשם.

ה. דברי רפואה שבש"ס יש בהם מצות ת"ת, פעמים נכתבו על דרך הפשט, ופעמים על דרך רמז וסוד. ולכך אי אפשר להשתמש עמהם לפי דעת כל אדם, ונצרך הכרעת חכם. זאת ועוד שנשתנו הטבעים.

ו. כן.

ז. ניתן לקבל ניצוצי מחשבה, אולם לא בנין מחשבתי ומהלך.

ח. שירה מהמקום השקט והעמוק הנגלה לפי ערכו עתה. שירה בלא מילים מופשטת יותר, עם מילים נוטה יותר להרכבה.

שירה של פורים וכדו', שתבקע מהעומק הפנימי המתפרץ ללא גבול.

ט. נצרך למצוא איפה נקודות הארת החג כבר גלויה בנפש, כגון פסח - זריזות, ולהתדבק בה ולהרחיבה.

י. יש להביט על האני כנשמה ולא כגוף. ובה אין עדות אלו כלל, אלא שורשים פנימיים.

יא. יש להתרגל לדבר עם הקב"ה בפשיטות. וכן להשקיט את הנפש, ואת המחשבה, ואת עומק הרצון החיצוני. ולחוש שהינך תלוי בו ית"ש. וכאשר תעשה השקטה זו תתחבר לעצמך, ושם החכמה תנבע מבפנים, מחלקך. לעת עתה ישנם ריבוי רצונות ומחשבות השטות אנה ואנה חיפוש בתר חיפוש.

תיקון לחוסר אהבה מימי הילדות המשליך לדאגות ופחדים

שלום וברכה כבוד הרב שליט"א, תודה רבה על הזמן היקר שלכם שאתה עונה על השאלות, וגם לרבות הספרים הקדושים שאתה מזכה את הרבים.

השאלה שלי אל כבוד הרב, שזה כבר מגיל הינקות היה לי קשה מאוד בחדר ואבי היה צועק עלי בכל מיני לשונות וביזה אותי בכל מיני כינויים מרוב כעסו וגם כמה מלמדים וילדי הכתה, ועד היום אני לא מבין מה פשעי ומה חטאתי כי בעצם הייתי ילד טוב. בעברי ב"ה קריתי מאוד טוב וגם הצרתי למשקפיים, אבל ההורים טענו שאני לא צריך עד שהייתי ילד גדול הלכו לבדוק והרופא עיניים אמר שאני צריך 600 - ! בהבר מצוה שלי התחיל הזמן מאוד קשה שלחו אותי להשיבות ללמוד אבל היה לי מאד קשה, אף אחד לא אמר לי מילה טובה חיוק או עידוד ואני לא יודע עד היום איך לא קיבלתי משבר או לא עזבתי היידישקייט שלי, עברתי כמה ישיבות עד שנסעתי לא"י ושם אמרו שאני צריך לירד כתה וזה כאב לי מאוד אבל התחלתי להיות בחור עם שאיפות גדולות, היה ישיבה שנתן הרבה ווארימקייט (חום), והיה לי חברים טובים וזה נתן לי כחות ורוח חיים חדש, וב"ה בניתי בית נאמן בישראל ויש לי הרבה נחת מהילדים ומהנכדים, אבל אני מתקשה מאוד עם דברים מסיומים, ואחד מהם הוא הריכוז, אני לומד הרבה ספרים חסידות, ומחשבה וגם גמרא אבל אני לא יכול ללמוד הרבה זמן בריכוז וגם אני קופץ מענין לענין ומספר

לספר, וגם אני לא אוהב ללמוד עם חברותות כי אני פחדתי מאוד מהכישלונות שלי. ועיקר גדול שאני מתקשה זה גם בעבודה, אני אוהב מתמטיקה אבל יש דברים למשל שאחד במשרד אומר לי בעניין חשבון ואני לא מסוגל להבין, ואני מתבייש לשאול עוד הפעם, ואני לא יודע כי כל אחד במשרד מבין ואני לא תופס הדבר, ואני שואל את עצמי מה הבעיה שלי, וזה מפריע לי מאוד, וגם אני עושה טעויות בעבודה, אני מקבל הוראות אבל אני לא זוכר בדיוק ואני מתבלבל, ובעצם יש לי ראש טוב, אני זוכר הרבה דברים והרבה אנשים אומרים לי שאני יכול להיות עשיר, וגם הייתי פעם אצל גרפולוג ואמר לי שיש לי מאד תכונות של בעל עסקים גדול, וגם אמר לי שיש לי מצוקה נפשית (יכול להיות שכל זה ממה שעברתי בשנת הילדות), וגם אני סובל הרבה דאגות ופאניקה אני הולך לישון ומתעורר לפנות בוקר כשאני לא מרגיש טוב...

ב"ה יש לי חבר טוב שעזר לי הרבה למדנו ביחד שער הבטחון חובת הלבבות והוא אמר לי להודות בכל יום להקב"ה על חסדיו, ולא רק על הטובות אלא גם על הקשיים, ואני עושה זאת בכל יום חצי שעה, עשיתי זה כבר יותר מחצי שנה וזה עזר לי הרבה מאוד! אבל אני עוד סובל, לא כמו שהיה ב"ה. מה הרב יכול לעזור לי?

תשובה:

ראוי ללמוד באופן שמסכם כל דבר שלמד בע"פ ובכתב בסיום כל ענין או קטע. סיכום פשוט וקל. בכל פעם שהמחשבה מתערבבת ומתבלבלת, יש לחזור לתחילת הענין ולסכמו, עד המקום שהובן, ומשם להמשיך הלאה. מלבד מה שהינך מודה בכל יום לקב"ה, שהוא מצוין ונפלא, יש להתבונן שהקב"ה עושה עמך חסד זה מתוך "אהבה" שהוא אוהב אותך, ומתוך כך לאט לאט לחוש יותר ויותר את אהבתו ית"ש אליך, ועי"ז לעורר את אהבתך אליו. דבר זה יתקן הרבה את חוסר האהבה של ימי הנעורים. ומתוך גילוי אהבה זו, עליך להשען על הקב"ה שאוהב אותך ודואג לטובתך ובדאי יעשה רק את הטוב עבורך. דבר זה מקטין מאוד את הדאגה והפחד, ועי"ז לאט לאט בס"ד תקבל רוגע, מתוך אהבת הקב"ה אליך, ולהיפך, מתוך תחושה שהינך בכל עת נשלט ע"י אוהבך הטוב ביותר שיכול להיות החפץ בטובתך בכל עת ומשיגה עליך בכל עת לטובה.

עצה לאחד שלומד ומתבודד ועדיין לא מצליח להשתנות

שלום הרב שליט"א, אני לומד פנימיות התורה וגם פשט התורה, מתפלל ומתבודד בכל יום על תיקון המידות, אבל עדיין אני נופל שוב ושוב בכעס, בחוסר אמונה, בדינים על אחרים. אני לא מצליח להשתנות למרות שאני כל כך הרבה מתפלל ומקבל על עצמי שלא להמשיך ככה אבל אני לא מצליח ליישם בפועל כמעט כלום. יש לציין שאם זה היה רק העולם הבא שלי, ניחא, אבל בן אדם לחברו, אני פוגע באישה ובילדים בגישה שלילית וכעושה, כואב לי שאני מזיק להם. למה אני לא מצליח להשתנות? למה סגולת לימוד התורה לא פועל עליי??

תשובה:

מלבד הלימוד בפנימיות התורה ובפשט, וכן תפלה והתבודדות, נצרך לסדר סדר עבודה מעשי, שתי קבלות קטנות בכל יום, באופן עקבי מעשי. ומתוך כך ישנה התקדמות מעשית בס"ד.

תורה מביאה לידי ... כמ"ש במס"י, אולם נצרך עמה על דרך כלל עבודה מעשית בנויה, שלב אחר שלב, עקבית ויסודית. וזהו כל סוד ההצלחה, עבודה למעשה עקבית ויסודית.

צורת העבודה צריכה הכרה עצמית מדויקת מתוך לימוד של ארבעת היסודות, כגון במקרה זה, כעס, יסוד האש. ונצרך לברר את סוג הכעס מתוך ט"ז חלקים שנתבארו בסדרת דע את מידותיך, יסוד האש - כעס. ולפ"ז לסדר סדר עבודה מעשית מדויקת.

זולת כך אם האדם מקבל על עצמו לא לכעוס, כמעט אין אפשרות להצליח. והרי זה כמעט כאדם שנשבע לא לישן שלשה ימים, שמלקים אותו על שבועת שוא.

חלק ניכר של בני"א סבורים שאם ילמדו תורה ויתבודדו על חסרונם, יתקנו חסרונם. ולא היא, נצרך עבודה מעשית.

וחלק נוסף מקבלים עליהם קבלות כלליות בלתי מדויקות, ופעמים כמעט בלתי ניתנים לעשותם, ואזי נופלים. ותקנתם כנ"ל.

לימוד לעילוי כל נשמות ישראל

שלום וברכה הרב היקר. האם כשעושים מצווה או לימוד תורה במחשבה ו/או דבור ו/או במעשה ואומרים שזה יהיה לעילוי כל נשמות ישראל האם זה משפיע על כל הנפטרים בכל מקום שהם טוב או רע ואם כן באיזה אופן? קורת רוח? אפשר שיצאו מהם מהגהנם או כף הקלע לגן עדן? תודה לכבודו.

תשובה:

זה משפיע על כל הנפטרים. כל אחד במקומו ששם נמצא.

אופן ההשפעה תלוי בלומד, ובאיכות לימודו, מחשבה דיבור ומעשה, וכן במדרגת הלומד, מדרגתו הכללית, ומדרגתו הפרטית בשעת לימודו. ואזי משפיע לכל נפש. ולפי איכות החסרון החסר לאותה נפש כך ההשלמה. כגון אם נחסר לה תורה במחשבה והלומד למד במחשבה, השלימה לעלות לג"ע העליון. וכן אם נחסר לה תורה בדיבור והלומד למד תורה בדיבור, השלימה לעלות לג"ע התחתון. וכן ע"ז הדרך כל תורה לפי מהותה מאירה לנפשות לפי צרכם.

שׁוֹׁת בלבבי משכן אבנה · ואתחנן תשפ״ב [254] מהארכיון

לקבלת העלון השבועי בדוא״ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:
info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי
והשוׁת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה
למספר הפקס]
03-548-0529

לבירורים בנושאי ״בלבבי משכן אבנה״
ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588
פקס 03-548-05294
ת.ד. 16452 ירושלים 9116302
info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט״א
מופיעים ב״קול הלשון״
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231